

Weerbaar telen d.m.v. verhogen plantweerbaarheid

Webinar 12 november

Johanna Bac-Molenaar

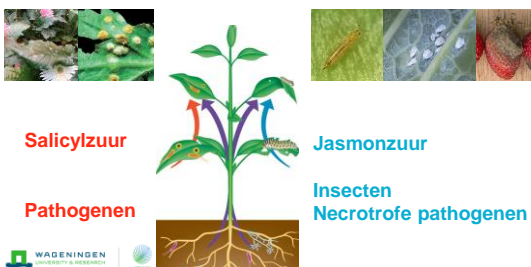
Weerbaarheid – Wat is het?

- Aanschakeling van de **natuurlijke afweer** van de plant door:
  - elicitors
  - micro-organismen
  - licht
- bemesting?
- klimaat?
- substraat-keuze?

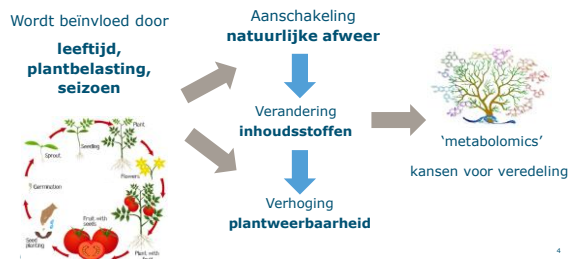
2

Natuurlijke afweer

3

Natuurlijke afweer

4

Plantweerbaarheid – Voorbeelden

Enkele voorbeelden:

1. Elicitors **Gerbera/Paprika – Inssimo – Meeldauw**
Aardbei – Methyljasmonaat – Wittevlug/Trips
2. Micro-organismen Tomaat – *Pseudomonas* – Trips
Lisianthus – *Bacillus* – Fusarium
3. Licht **Braam – Tussenbelichting – Rups**
Aubergine/tomaat – LED – Meeldauw
4. Vaccinatie Tomaat – niet-pathogene stam – Fusarium

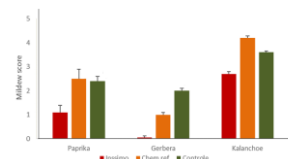

5

Elicitors en weerbaarheid

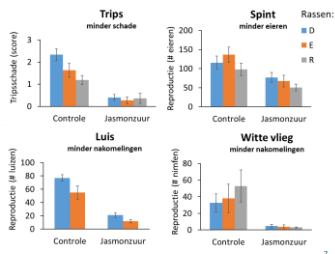
- Inssimo is analoog van salicylzuur
- Verhoogt weerbaarheid tegen meeldauw in paprika en gerbera
- Brede werking

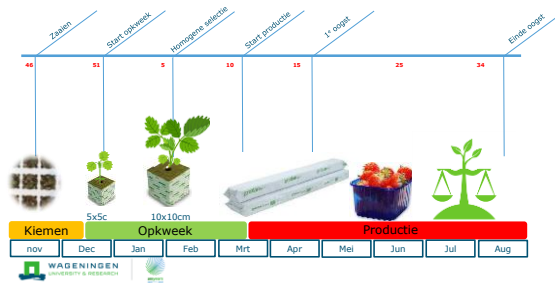
6

Elicitors en Weerbaarheid

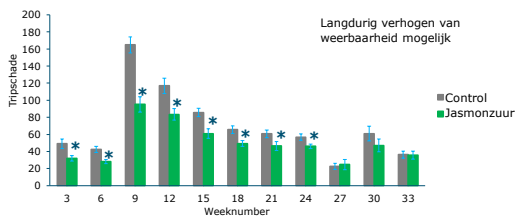
- Effect op trips, spint, luis en witte vlieg
- Effect bij meerdere rassen
- Brede werking

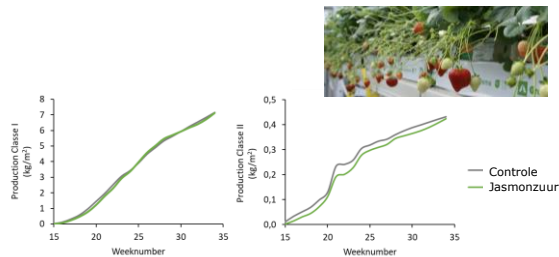
Plantweerbaarheid – gehele teeltcyclus

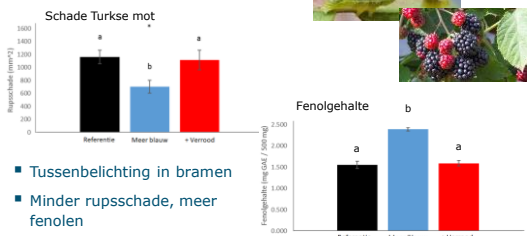
Elke 3 weken toepassen elicitor

Geen opbrengstderiving of kwaliteitsverlies

LED en weerbaarheid

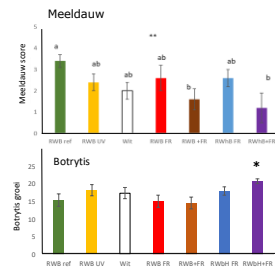

- Tussenbelichting in bramen
- Minder ruppschade, meer fenolen

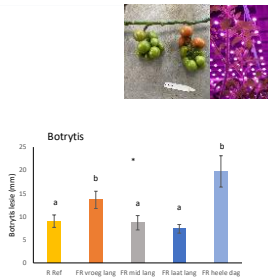
LED en weerbaarheid

- Extra Verrood (FR) onderdrukt meeldauw, maar niet botrytis
- Extra Verrood verhoogt opbrengst

LED en weerbaarheid

- Extra Verrood
  - hele dag → meer gevoelig
  - 3 uur middag → gelijk
- Spelen met lichtspectrum gedurende etmaal biedt kansen

Conclusie

- Langdurig verhogen van weerbaarheid mogelijk, zonder opbrengstderving of kwaliteitsverlies
- Lichtspectrum beïnvloedt weerbaarheid, variatie gedurende etmaal zorgt voor sturingsmogelijkheden
- Meer ervaring en kennis nodig voor effectief inzetten van plantweerbaarheid in alle teeltfasen

Toekomstperspectief

- DOEL: effectief inzetten van plantweerbaarheid in alle teeltfasen
  - aanvullend op biologische bestrijding
  - in samenwerking met substraatweerbaarheid
- Advies: start met weerbaar telen nu chemisch corrigeren nog mogelijk is

Bedankt!

Vragen?
Stel ze via Zoom

Johanna.Molenaar@wur.nl

